

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/045 van 3 mei 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De schooltoeslag wordt teruggevorderd omdat het toegelaten aantal ongewettigde afwezigheden overschreden werd.

De Geschillencommissie stelt vast dat de uitbetalingsactor zich wat betreft de vaststelling van het aantal ongewettigde afwezigheden conform de regelgeving en administratieve richtlijnen terecht baseerde op de flux van onderwijs.

De Geschillencommissie stelt echter vast dat uit de bijgebrachte stukken blijkt dat er een administratieve vergissing begaan werd met betrekking tot de afwezigheid van 1 september tot en met 16 oktober 2020. Deze afwezigheden waren wel degelijk gewettigd door een doktersattest. De school bevestigde schriftelijk dat het doktersattest inderdaad werd afgegeven op school maar door een technisch probleem niet tijdig werd geregistreerd in Smartschool.

De Geschillencommissie stelt vast dat in de concrete voorliggende situatie een impasse is ontstaan om het geldig medisch afwezigheidsattest digitaal te laten doorstromen naar de uitbetalingsactor.

De Geschillencommissie besluit dat de vordering van de verzoekster gegrond is, in die zin dat er recht is op een selectieve participatietoeslag voor het kind voor het schooljaar 2020-2021 aangezien het toegelaten aantal ongewettigde afwezigheden niet werd overschreden zoals blijkt uit de door de school gecorrigeerde afwezigheidslijsten op basis van het medisch attest.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/045

3 mei 2024

REPERTORIUMNR. GC/23/A0462

INZAKE : .....

- Verzoekster –

Vertegenwoordigd door haar raadsman, meester .....

TEGEN : .....

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop

Gelet op het verzoekschrift dat door de verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 17 januari 2024 bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 20 november 2023;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 29 januari 2024 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld dat haar verzoek ontvankelijk is;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen mondeling konden verdedigen op de zitting van 3 mei 2024 of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde konden laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster samen met haar raadsman, meester ....., via digitale weg (Teams) aanwezig was op de zitting van 3 mei 2024 en werd gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 3 mei 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak

Het verzoekschrift is gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 20 november 2023 tot terugvordering van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor ....., dochter van verzoekster, voor het schooljaar 2020-2021 voor een bedrag van 964,05 EUR.

Het kind .....(°.....) zou gedurende de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 te veel dagen problematisch afwezig zijn geweest, waardoor er volgens verwerende partij geen recht zou zijn op de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021. Om die reden wordt dit bedrag teruggevorderd.

Verzoekster gaat niet akkoord met deze terugvordering.

Volledigheidshalve dient opgemerkt dat het verzoekschrift ook nog gericht was tegen een andere beslissing tot terugvordering van verwerende partij d.d. 21 juni 2022 maar het beroep daartegen werd door de Geschillencommissie als onontvankelijk gekwalificeerd bij beslissing d.d. 29 januari 2024 wegens laattijdigheid. Het betrof de beslissing tot terugvordering van het Groeipakket voor de periode van 1 september 2021 tot 31 mei 2022 en de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 ten bedrage van 2.746.86 euro. Ook het beroep tegen de aanmaningsbrief van 16 januari 2024, eveneens gevoegd bij het voormelde verzoekschrift werd bij de beslissing d.d. 29 januari 2024 als onontvankelijk beschouwd vermits het slechts een herinnering van verwerende partij aan de initiële beslissing d.d. 21 juni 2022 betreffende de resterende schuld van verzoekster bij verwerende partij betrof. Verzoekster is tegen deze onontvankelijkheidsbeslissing in beroep gegaan bij de Arbeidsrechtbank. De inleidende zitting voor dit beroep werd geagendeerd op 29 april 2024. Het agentschap Opgroeien regie treedt conform artikel 115,§1, tweede lid van het Groeipakketdecreet op als verwerende partij in dit geschil.

3. Standpunt van verzoekster

In het verzoek d.d. 17 januari 2024 heeft verzoekster haar grieven ten aanzien van de beslissing van verwerende partij d.d. 20 november 2023 als volgt verwoord:

“(..)

“..... was enkel geplaatst voor de maand september 2021, de consulent (.....) op dat ogenblik zei dat zijn dienst (dienst opvoeden dus (jullie)) de kinderbijslag zou regelen (we hadden genoeg aan ons hoofd op dat moment).

Bij ..... zouden ze het dossier 3.00.174.061 waarin onterecht bedragen werden teruggeëist laten herzien.

Als u nu stelt dat de bijkomende 964,05 werd teruggeëist omdat het op dat moment 2 jaar na elkaar zou zijn dat ..... meer dan 29 dagen afwezig is, dan wijs ik graag op het doktersattest van september 2020.

Tijdens het schooljaar 2020-2021 was ..... dus enkel 10 halve dagen onwettig afwezig.

Het schooljaar 2019-2020 was ze 50 halve dagen afwezig (voordat de hulpverlening op gang kwam)

Het schooljaar 2018-2019 was ze 29 halve dagen afwezig, en niet meer! Eigenlijk ging het aan het einde van dat schooljaar weer goed.

Dus... lijkt me dat deze nieuwe opstelling eveneens te betwisten valt.

...”

(...).”

Ter zitting legt meester ..... uit dat er sprake is van een administratieve vergissing van de school aangezien er een medisch attest is dat de periode 2/9/2020 tot 16/10/2020 dekt. Het is administratief mislopen op de school. De verzoekster geeft ook aan dat zij het zeer jammer vindt dat de terugvordering zo laat komt; er was gezegd dat er een oplossing zou komen maar uiteindelijk is er niets gebeurd en nu is het te laat.

4. Standpunt van verwerende partij:

- **Beslissing tot terugvordering van verwerende partij d.d. 20 november 2023 aan verzoekster**

“(..).

Wij hebben je recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 01/10/2020 tot 31/10/2020.

We hebben vastgesteld dat je een bedrag van €964,05 kreeg waar je geen recht op had.

Een leerling in het secundair onderwijs heeft geen recht op een schooltoeslag als hij of zij gedurende 2 opeenvolgende schooljaren onvoldoende aanwezig was.

Aangezien .....zowel in het schooljaar in kwestie als in het voorafgaande schooljaar minstens 30 halve schooldagen ongewettigd afwezig was, is er geen recht op de schooltoeslag. (art. 34§2 Groeipakketdecreet).

In de bijlage zie je hoe het onterecht betaalde bedrag berekend werd (de bedragen kunnen in meerdere keren uitbetaald zijn).

Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.

We moeten het totale onverschuldigde terugvorderen, namelijk €964,05 (art. 92 Decreet Groeipakket).

Ondertussen houden wij 10% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket).

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

*Je kan dit bedrag van €964,05 ook zelf terugbetalen op de rekening ..... van .....
..... Vermeld als gestructureerde mededeling: .*

Indien je nog andere openstaande vorderingen hebt in dit dossier, stuiten wij met deze brief automatisch de verjaring.

(..)."

- Standpunt van verwerende partij per e-mail d.d. 16 februari 2024

"(...)

Als ik het goed begrijp, en zoals uiteindelijk ook blijkt uit de beslissing m.b.t. tot de ontvankelijkheid van mevrouws grieven, is het voorwerp van deze zaak beperkt tot de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2020 -2021. Het kind in kwestie was in het schooljaar 2019 – 2020 55 halve dagen ongewettigd afwezig en vervolgens in het schooljaar 2020 – 2021 (het schooljaar waarvoor terugggevorderd wordt) 50 halve dagen ongewettigd afwezig. Voor de volledigheid: het kind is ook in het schooljaar daarop 128 halve dagen ongewettigd afwezig en stopt dan ook de schoolgang.

Zoals voorgeschreven door art. 24, eerste lid, 2° juncto art. 34, § 2 van het Groeipakketdecreet van 2018 beantwoordt het kind dus niet aan de pedagogische voorwaarden om de selectieve participatietoeslag te behouden. De gegevens waarop wij ons baseren vormen een authentieke gegevensbron en worden ons door Onderwijs zelf aangereikt. Het is dan ook de school die soeverein oordeelt of een afwezigheid gewettigd dan wel ongewettigd is. Wij verwerken deze informatie slechts. Dat is toch de manier van werken die ons wordt opgelegd door het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019 houdende de nadere regels voor de verwerking, de bewaring en de bewijskracht van de elektronische gegevens betreffende de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en in het bijzonder art. 3 van dit besluit. Een doktersattest dat deze afwezigheden zou regulariseren is ons nooit bezorgd. En zelfs als dat het geval zou zijn, dan zou dit moeten opgenomen worden met de school in kwestie want het is niet aan de uitbetalingsactor om hier over te oordelen te meer omdat de selectieve participatietoeslag, in tegenstelling tot de rest van het Groeipakket geen constructie als 'zieke student' kent. Ik wil hier ook nog eens aanstippen dat het ook niet de bedoeling is dat deze via een discretionaire bevoegdheid van de Geschillencommissie in het leven wordt geroepen. In dit specifieke geval is er immers als een oplossing aan de bron: de school zelf kan deze afwezigheden regulariseren. Het is aan Onderwijs en enkel aan hen om hierop terug te komen.

(..)."

5. Standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket)

Per e-mail d.d. 21 december 2023 bezorgde de Klachten- en bemiddelingsdienst volgend antwoord aan de verzoekster:

“Op 6 november 2023 ontving ik via de Geschillencommissie jouw vraag om een overzicht van de betalingen en de uitgevoerde regularisaties in je dossiers. Je had dit reeds opgevraagd aan je uitbetaler ..... Vlaanderen maar je kreeg hierop geen reactie. Ik startte een klachtendossier op.

Op 26 november ontving ik jouw bijkomende klacht over de terugvordering van de schooltoeslag 2020-2021.

Concreet voor je dossier

Het dossier van ..... werd in het Groeipakket overgenomen met jou als enige begunstigde.

Op 28 april 2022 ontving je uitbetaler ..... Vlaanderen een plaatsingsbericht waaruit bleek dat de jongere vanaf 31 augustus 2021 tot 19 april 2022 geplaatst was in een instelling. Dit betekende dat er vanaf september 2021 moest overgeschakeld worden naar een begunstigenkern dossier van jullie beide ouders en dat de gezinsbijslag moest uitbetaald worden volgens de verdeelsleutel 1/3de -2/3de .

In je dossier 3.00.174.061 werden volgende acties ondernomen :

- *Terugvordering gezinsbijslag over de periode van september 2021 tot mei 2022 = € 1.776,06.*
- *Terugvordering van de schooltoeslag 2021-2022 = € 970,80*

Totale schuld : € 2.746,86. Je uitbetaler informeerde je hierover met hun brief van 21 juni 2022.

De schooltoeslag 2020-2021 werd teruggevorderd omdat de jongere 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was. Er werd een bijkomende schuld opgesteld van € 964,05. Door een technische fout in het computersysteem informeerde je uitbetaler je maar op 20 november 2023 hierover.

Het dossier 3.00.311.759 met begunstigenkern werd opgestart. Jullie leven gescheiden. Je uitbetaler gaat uit van gelijk verdeelde huisvesting (GVH). Voor de sociale toeslag betekent dit een 50-50 verdeling. Ingevolge de plaatsing moest de gezinsbijslag betaald worden volgens de verdeelsleutel 1/3de – 2/3de.

Op 24 juni 2022 gebeurde de betaling over de periode van september 2021 tot mei 2022. Tot april 2022 had je recht op 1/3de van het basisbedrag en 1/3de van 50% van de sociale toeslag. Over de maand mei 2022 had je recht op het volledige basisbedrag en 50% van de sociale toeslag. Je ontving hiervoor geen betaling. De bedragen werden ingehouden ter aanzuivering van de schulden. Ook de schooltoeslag 2021-2022 (€ 970,80) werd opnieuw toegekend en ingehouden.

Van juni 2022 tot oktober 2022 had je nog steeds recht op het volledige basisbedrag en 50% van de sociale toeslag. Ter aanzuivering van de schulden werd enkel het volledige basisbedrag ingehouden, de 50% van de sociale toeslag werd aan jou uitbetaald.

De schooltoeslag 2021-2022 werd teruggevorderd omdat de jongere op 30 juni 2022 niet meer ingeschreven was. De jongere werd uitgeschreven op 6 februari 2022. Er ontstond een bijkomende schuld van € 970,80. Je uitbetaler informeerde je hierover met hun brief van 21 november 2022.

Over de periode van januari 2023 tot april 2023 was de jongere niet geplaatst. 50% sociale toeslag werd aan jou uitbetaald. Het basisbedrag werd opnieuw ingehouden.

Vanaf mei 2023 tot heden is de jongere opnieuw geplaatst. Het Groeipakket werd opnieuw uitbetaald via de verdeelsleutel 1/3de -2/3de. Het 1/3de van het basisbedrag werd ingehouden ter aanzuivering van de schulden, het 1/3de van de 50% van de sociale toeslag werd aan jou uitbetaald.

Vanaf augustus 2023 werd het inhoudingspercentage op 10% gezet in plaats van 100%. De ingehouden 10% zal verder gebruikt worden ter aanzuivering van de openstaande schuld van € 767,12 in het dossier 3.00.174.061.

Je uitbetaler ..... Vlaanderen ontving ondertussen een verbeterd plaatsingsbericht waaruit bleek dat de jongere niet tot 19 april 2022 geplaatst was, maar dat de plaatsing eindigde op 30 september 2021.

Als gevolg hiervan had je over de periode van oktober 2021 tot april 2022 recht op het volledige basisbedrag en 50% van de sociale toeslag. Je dossier werd op 31 juli 2023 rechtgezet. De bijpassing van het 2/3de van het basisbedrag over deze periode werd ingehouden ter aanzuivering van de schulden. De bijpassing van de 50% sociale toeslag werd wel aan jou uitbetaald. Je uitbetaler informeerde je hierover met hun brieven van 28 juli 2023.

Ter verduidelijking vind je in bijlage een overzicht van alle betalingen en regularisaties.

Voor je klacht over de terugvordering van de schooltoeslag 2020-2021 kan ik je het volgende zeggen.

De uitbetaler baseert zich op de gegevens van de authentieke bron (onderwijs). Als je niet akkoord bent met de ongewettigde afwezigheden, neem dan contact op met de school om dit te laten rechtzetten. Pas als je uitbetaler een verbeterd bericht ontvangt van onderwijs, kan de schuld herzien worden.

Reglementering

begunstigde – begunstigdenkern – plaatsing

Vanaf 1 januari 2019 werd gestart met de nieuwe Vlaamse kinderbijslagregeling, die Groeipakket heet.

Voor alle bestaande dossiers op 31 december 2018 in de Algemene Kinderbijslagwetgeving (AKBW) werd vanaf 1 januari 2019 de bijslagtrekkende overgenomen in het Groeipakket. De begunstigdenkern bestond dan uit één ouder.

Van zodra er zich een wijziging voordoet in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie van het kind worden op deze dossiers de bepalingen van het aanwijzen van de begunstigenkern en de daarbij horende regels toegepast.

Als een kind door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling wordt geplaatst, worden de gezinsbijslagen (met uitzondering van het startbedrag geboorte en het startbedrag adoptie) voor twee derden aan de instelling en voor één derde aan de begunstigen betaald.

Sociale toeslag

Bij scheiding gaan de uitbetaler uit van het principe gelijk verdeelde huisvesting (GVH). De sociale toeslag wordt in beide gezinnen afzonderlijk geëvalueerd en als het recht wordt vastgesteld, voor de helft aan de gerechtigde begunstigen toegekend.

Terugvordering

De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden. Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.

Schooltoeslag

Toelichtingsnota 13: Als de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school, dan wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar teruggevorderd.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom "Aanwezigheden" van Onderwijs. Via Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld aan de uitbetalers.

Ik meen je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en sluit mijn tussenkomst af.

Ik bezorg een kopie van mijn antwoord aan de Geschillencommissie (23/A0419/IVC + 23/A0462/IVC)."

6. Beoordeling ten gronde

Het verzoek heeft betrekking op de gegrondheid van de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor het kind .....voor het schooljaar 2020-2021 als vermeld in de beslissing van verwerende partij d.d. 20 november 2023.

6.1. Schooltoeslag

6.1.1. Situering

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25² Groeipakketdecreet bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu volgt de betwiste beslissing van de verwerende partij uit het feit dat de dochter van verzoekster het toegelaten aantal onwettige afwezigheden heeft overschreden tijdens de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022, waardoor de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 teruggevorderd werd. Aangezien de betwisting tussen de partijen zich derhalve toespitst op de pedagogische voorwaarden, wordt daarom hierna enkel ingegaan op de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 2° Groeipakketdecreet).

---

² In artikel 25, eerste en derde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 werd de zinssnede “op 31 december van het schooljaar in kwestie”, vervangen door de zinssnede “op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie”, bij art. 2 Decr. 10 juli 2020 (BS 27 juli 2020), met ingang van 1 augustus 2020 voor de toekenning van selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020–2021 (art. 3).

6.1.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

In het Groeipakketdecreet wordt inzake de pedagogische voorwaarden een onderscheid gemaakt naargelang het kind kleuteronderwijs, lager onderwijs of secundair onderwijs volgt.

Aangezien het verzoek van verzoekster is gericht tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende de dochter van verzoekster die schoolgaand was in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd. De voorwaarden zijn evenwel vrij gelijklopend voor het lager onderwijs en kleuteronderwijs.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, voldoende aanwezig moet zijn en nog steeds ingeschreven dient te zijn op 30 juni van het betreffende schooljaar.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

Artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Een selectieve participatietoelage secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

Artikel 34 Groeipakketdecreet:

“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoelage secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:
1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;
2° hij is ongewettigd afwezig geweest;
3° uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs,

en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekleren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, 2°, bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.”

- **De memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoeslag te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.

(...)”

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

*Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.
(...)”*

De memorie van toelichting betreffende artikel 30 waarnaar in de voorgaande passages wordt verwezen, bepaalt als volgt:

*“Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoelage speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoelage te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.
(...)”.*

6.1.3. Administratieve praktijk

- Elektronische gegevensuitwisseling:

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoelage automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan het agentschap Opgroeien regio:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. het agentschap Opgroeien regio meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan het agentschap Opgroeien regiemoeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel

rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

(...)”

- **Administratieve onderrichtingen:**

Uit de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29.01.2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021 blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoeslag dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich enkel baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kring.info@kindengezin.be.

(…)

2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;
- gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;
- leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.
Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;
- voldoende aanwezig zijn in het lopende en voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;
- bij verandering van school in de loop van het schooljaar, mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

(…)

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijkse) dump Inschrijvingen van “Onderwijs”, alsook uit de schoolInschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als

de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom "Aanwezigheden" van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld. (...)"

6.1.4. Toegepast op het voorliggende dossier

Uit de argumentatie die verwerende partij verstrekte, blijkt dat de schooltoeslag diende te worden teruggevorderd omdat er voor het kind .....in het schooljaar 2019-2020 55 halve dagen en in het schooljaar 2020-2021 50 halve dagen ongewettigde afwezigheden werden geregistreerd. Bijgevolg overschrijden de afwezigheden van .....de toegelaten norm voor de toekenning van de schooltoeslag (cf. artikel 34, §2 Groeipakketdecreet).

De Geschillencommissie meent vooreerst dat de verwerende partij op basis van de beschikbare gegevens uit de authentieke bron (departement Onderwijs) correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast.

Vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden, gelden inderdaad strikte pedagogische voorwaarden waarbij de schooltoeslag in feite conditioneel wordt uitbetaald: met name kan de schooltoeslag pas werkelijk als definitief verworven beschouwd worden indien na afloop van het schooljaar blijkt dat het kind op 30 juni van het schooljaar nog steeds ingeschreven was en het kind voldoende aanwezig was tijdens het voorbije schooljaar.

6.1.5. Kenmerken van de schooltoeslag

De Geschillencommissie stelt vast dat de schooltoeslag op juridisch vlak vrij sterk verschilt van de basiskinderbijslag. Immers, de basiskinderbijslag wordt op maandelijkse basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan naast de basiskinderbijslag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig wordt toegekend, maar dat enkel als definitief verworven kan beschouwd worden als voldaan is aan bepaalde voorwaarden die zich nog moeten voltrekken: meer bepaald moet het kind dat ingeschreven is, voldoende aanwezig zijn en nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar. Er is ook niet voorzien in de regelgeving dat de schooltoeslag proportioneel zou kunnen toegekend worden naargelang het aantal maanden van het schooljaar dat de jongere de pedagogische voorwaarden vervulde. Voldoe je aan het einde van het schooljaar niet meer aan alle gestelde voorwaarden, dan verlies je het volledige bedrag dat werd toegekend bij het begin van het schooljaar.

6.2. Overwegingen en beoordeling - overmacht

De Geschillencommissie stelt vast dat verwerende partij zich wat betreft de vaststelling van het aantal ongewettigde afwezigheden van .....conform de regelgeving en administratieve richtlijnen terecht baseerde op de flux van onderwijs.

De Geschillencommissie stelt echter vast dat verzoekster bij haar verzoekschrift d.d. 17 januari 2024 een doktersattest d.d. 18 september 2020 voegde dat de ongewettigde afwezigheden voor de periode van 1 september tot 16 oktober 2020 staafde en de raadsman van verzoekster bezorgde per e-mail d.d. 14 maart 2024 aan het secretariaat van de Geschillencommissie ook een overzicht van de afwezigheden van .....van het ..... waaruit blijkt dat er voor de maand september een administratieve vergissing begaan werd met betrekking tot de afwezigheid van 1 september tot en met 16 oktober 2020. Deze afwezigheden waren wel degelijk gewettigd door dit doktersattest van 18 september 2020 waardoor de problematische afwezigheden voor de maand september door de school werden doorstreept op deze lijst van afwezigheden.

Het secretariaat van de Geschillencommissie bezorgde de gecorrigeerde afwezigheidslijsten afkomstig van het lyceum aan verwerende partij die per e-mail d.d. 15 maart 2024 het volgende antwoordde:

“Wij zien geen enkele wijziging in de gegevens waarover wij beschikken. Ook niet na een manuele raadpleging ervan.

...

Het kan zijn dat dit te wijten is aan het feit dat deze batch gegevens maar één per jaar wordt opgevraagd voor de sector (?) en dat wijzigingen voor het verleden geen aanleiding geven tot een nieuwe verzending over die periode.

We zullen de stukken bezorgen aan KRING die dan zelf kan oordelen of het aan de flux ligt of niet. Vervolgens beslissen we wat we hiermee zullen doen.

Zoals je weet zijn wij per art. 3 van de BVR Gegevensdeling gehouden om verder te gaan op onze authentieke gegevensbronnen (in dit geval dus de flux van onderwijs) maar daar kan het schoentje wel eens knellen. “.

De Geschillencommissie legde per e-mail d.d. 18 april 2024 de stelling van ..... aan de school voor nl. dat er een administratieve vergissing zou gebeurd zijn en dat na de indiening van het medisch attest van ..... d.d. 18 september 2020 de problematische afwezigheden voor de maand september werden doorstreept op de lijst van afwezigheden. De Geschillencommissie stelde hierbij de vraag of er mogelijks sprake kon zijn van een technisch probleem waardoor de verbeterde afwezigheidslijst niet ingevoerd werd in het betrokken computerprogramma.

Per e-mail d.d. 18 april 2024 antwoordde de school het volgende:

“ (.).

Het doktersattest werd inderdaad afgegeven op school voor onderstaande periode. Dit werd, door een technisch probleem, echter niet tijdig geregistreerd in smartschool. Wij zullen met de smartschoolverantwoordelijke van onze school bekijken of dit alsnog kan”.

I.c. bevestigt de school per e-mail d.d. 18 april 2024 waar de dochter van verzoekster school liep dat het doktersattest inderdaad werd afgegeven op school voor onderstaande periode maar door een technisch probleem, echter niet tijdig geregistreerd werd in smartschool.

De school stelt met de smartschoolverantwoordelijke van de school te bekijken of dit alsnog kan.

Opdat er sprake zou zijn van overmacht, wordt er algemeen aangenomen dat er sprake dient te zijn van:

- een **onvoorziene** omstandigheid ;
- die **buiten de controle** van de partij die moet uitvoeren ligt;
- en die de nakoming van de verbintenis geheel **onmogelijk** maakt.

Het eenvoudige verzwaren of moeilijker worden is bijgevolg niet voldoende³.

De Geschillencommissie stelt vast dat de voorliggende situatie waarbij een impasse is ontstaan om het geldig medisch afwezigheidsattest digitaal te laten doorstromen naar de uitbetalingsactor, kan gekwalificeerd worden als een situatie van overmacht want :

- er is een **onvoorziene** omstandigheid :
de school heeft wegens een technisch probleem de gecorrigeerde afwezigheid niet kunnen invoeren in het systeem ;
- die **buiten de controle** van de partij die moet uitvoeren ligt;
verzoekster kan niet zelf de vereiste handelingen stellen m.b.t. de gegevensverstrekking naar onderwijs, dat kan enkel de school;
- en die de nakoming van de verbintenis geheel **onmogelijk** maakt.
Door het niet overmaken van de gecorrigeerde afwezigheidslijsten aan onderwijs blijft de dochter van verzoekster als onwettig afwezig geregistreerd staan wat als gevolg heeft dat verwerende partij, wettelijk strikt gehouden aan de gegevens als verstrekt door de authentieke bron, vasthoudt aan de onwettige afwezigheid en de schooltoeslag dient terug te vorderen.

In voorliggend geval zijn de criteria dus vervuld om van overmacht te spreken zodat de terugvordering van de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021 ongegrond is.

7. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **gegrond** is, in die zin dat er recht is op een selectieve

---

³ In de bijdrage [VYNCKE, H., Woninghuur en studentenuur ten tijde van het coronavirus. Covid-19: verplichtingen van partijen en het einde van de overeenkomst, TBBR 2020, afl. 6, 325-337](#), wordt het begrip 'overmacht' gedefinieerd en uitgelegd.

participatietoelage voor het kind .....voor het schooljaar 2020-2021 aangezien het toegelaten aantal ongewettigde afwezigheden niet werd overschreden zoals blijkt uit de door de school gecorrigeerde afwezigheidslijsten op basis van het medisch attest.

Aldus uitgesproken te Brussel op **3 mei 2024**.

De commissie was samengesteld uit:

- de heer Herman Verlinden, voorzitter;
- mevrouw Linda Aerts (Opgroeien Regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Antwerpen, Bolivarplaats 20/5, 2000 Antwerpen.

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van deze kennisgeving (art. 115, §1, 1e lid van het Decreet van 27 april 2018⁴ en art. 22, 3e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018⁵).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

---

⁴ Tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

⁵ Betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan.